

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Радою факультету

аудіовізуального мистецтва

Протокол № 2 від 29.08.2025

Голова ради факультету

Наталія МАРХАЙЧУК

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок підготовки та захисту творчого мистецького проєкту
на здобуття освітньо-творчого ступеня «доктора мистецтва»
за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
(зі змінами)**

Харків, 2025

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЄКТУ	4
Вимоги до оформлення дослідницької частини ТМП	5
ПЕРЕДЗАХИСТ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЄКТУ	7
ЗАХИСТ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЄКТУ	8
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблене у відповідності до:

- Закону України «Про вищу освіту»,
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні» від 24.10.2018 № 865 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 89)
- Наказу МОН від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації»;
- Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Харківської державної академії культури (введено в дію Наказом № 245 від 28.10.2024),
- Положення про творчого керівника та наукового консультанта здобувачів третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти, що здобувають ступінь «доктор мистецтв» за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (ухвалено радою факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК, Протокол № 4 від «29» жовтня 2024);
- ОТП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» з підготовки докторів мистецтва за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

1.2. Положення визначає порядок підготовки, вимоги до оформлення та захисту результатів творчого мистецького проєкту (далі – ТМП) на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва, який поєднує творчу мистецьку та дослідницьку складові та виконується державною мовою.

1.3. Захист ТМП (з публічною демонстрацією аудіовізуального твору / проєкту) здійснюється відкрито і публічно державною мовою.

2. ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЄКТУ

2.1.1. ТМП – кваліфікаційна робота, в якій авторська творчо-виконавська діяльність (творча мистецька складова) концептуально поєднуються з її науковим осмисленням (дослідницька складова / наукове обґрунтування). ТМП має бути інноваційним, актуальним, орієнтованим на вирішення фахових практичних завдань проєктом, що постає як результат творчих пошуків та художніх узагальнень його автора та демонструє рівень творчо-мистецьких та науково-дослідницьких компетентностей.

2.1.2. ТМП передбачає досягнення інноваційного результату, який може бути інтегрованим у мистецьку практику, застосованим в мистецькій педагогіці, мистецтвознавстві, мистецькій та культурній діяльності тощо.

2.1.3. Керівництво підготовкою ТМП здійснюють творчий керівник та науковий консультант, діяльність яких регламентується Положенням про творчого керівника та наукового консультанта здобувачів третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти, що здобувають ступінь «доктор мистецтв» за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» (ухвалено радою факультету аудіовізуального мистецтва ХДАК, Протокол № 4 від «29» жовтня 2024).

2.2.1. **Творча мистецька складова** як об'єкт підсумкової атестації передбачає створення аудіовізуального твору / проєкту та його мистецьку апробацію, що здійснюється шляхом проведення здобувачем майстер-класів, творчих зустрічей, участі у фестивалях, показах, мистецьких проєктах тощо).

2.2.2. Кожен апробаційний захід творчої мистецької складової повинен мати анонс та афішу, які демонструють дотичність заходу до тематики творчого мистецького проєкту, бути відображеним на відповідних ресурсах чи зафіксованим у можливий спосіб. Кількість апробаційних мистецьких заходів має бути у кількості не менше, ніж один захід за кожний рік навчання.

2.3.1. **Дослідницька складова** є науковим обґрунтуванням ТМП, яке подається у вигляді авторського тексту державною мовою, де наведені самостійні результати дослідження історії творчих та наукових вирішень обраної тематики, визначено та обґрунтовано предмет мистецького пошуку, означені основні етапи інтерпретаційних шляхів досягнення художньої мети творчого мистецького проєкту тощо. Отримані наукові результати

дослідження мають бути у чинний спосіб оприлюднені (публікації наукових статей у фахових наукових виданнях) та апробовані шляхом виступів на конференціях та інших наукових заходах.

2.3.2. За темою ТМП має бути опубліковано не менше *двох* статей у фахових виданнях мистецького або культурологічного спрямування (України або інших держав) з обов'язковим дотриманням принципу академічної доброчесності. Якщо здобувач подає інші публікації, надруковані у співавторстві, після кожної позиції він повинен зазначити свій особистий внесок у такі публікації. Апробація наукової складової ТМП шляхом участі здобувача в конференціях, конгресах, форумах, симпозіумах, семінарах здійснюється не менше одного разу на рік навчання.

2.3.3. Дослідницька складова ТМП, виконується державною мовою відповідно до чинних вимог до оформлення дисертацій, визначених МОН України.

2.4. Вимоги до оформлення дослідницької частини ТМП.

2.4.1. **Обсяг основного тексту наукового обґрунтування ТМП** повинен становити 3,5 – 4,5 др. арк.. Шрифт Times New Roman, кегль 14, інтервал 1,5. Поля: верх, низ, праве поле – 2,0; ліве поле (корінець – 3,0).

2.4.2. **Структура наукового обґрунтування ТМП** має містити наступні складові:

✓ *Титульний аркуш*, на якому здобувач особистим підписом засвідчує, що подана до захисту дослідницька складова ТМП є його одноосібним напрацюванням і всі запозичені ідеї, наукові результати, цитати супроводжуються коректними бібліографічними посиланнями на відповідні джерела та їхніх авторів згідно з нормами академічної доброчесності.

✓ *Анотація* українською та англійською мовами, (0,3 др. арк, 2000 зн.), що містить відомості про основну ідею ТМП та визначає її відповідність критеріям оригінальності та новизни. В обов'язковому порядку в анотації вказується прізвище та ініціали здобувача, назва; ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва); найменування ЗВО, у якому здійснювалася підготовка та присудження ступеня доктора мистецтва; місто, рік. В анотації має бути інформація про мету, завдання, новизну та висновки проєкту, ключові слова.

✓ *Зміст*, що має представляти структуру дослідження, включаючи найменування всіх складників роботи, рубрикацію (заголовки та підзаголовки) та порядкові номери сторінок, з яких вони починаються.

✓ *Вступ*, в якому зазначено актуальність/обґрунтування вибору теми наукового обґрунтування ТМП; зв'язок роботи зі змістом творчого

мистецького проекту, науковими програмами, грантами, планами, темами ЗВО (за наявності); мета, завдання, матеріал та ресурси проекту, вказані цільові групи, на творчу/наукову діяльність яких вплинула реалізація проекту, новизна, апробація (перелік конференцій, концертів, публікацій, майстер-класів тощо), структура.

✓ *Розділи*, текст яких розкриває сутність творчого проекту. Розділи позначаються арабськими цифрами. За необхідністю, вони можуть поділятися на підрозділи (позначаються двома арабськими цифрами, розділеними крапкою: наприклад, 1.1).

✓ *Висновки* містять ключові наукові та практичні результати дослідження. Ця частина роботи має містити чітко сформульовані положення, що відповідають поставленим меті та завданням, а також вказувати на можливі перспективи подальшої розробки порушеної проблематики.

✓ *Список використаних джерел* формується відповідно до чинних стандартів.

2.4.3. **Додатки** мають містити допоміжний матеріал, що пов'язаний з тематикою проекту, але не є основним текстом наукового обґрунтування.

ДОДАТОК А «*Методична розробка спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проекту*» є обов'язковим.

ДОДАТОК Б «*Апробація творчого мистецького проекту*» містить повний перелік усіх апробаційних заходів і є обов'язковим.

ДОДАТОК С є обов'язковим і має містити документи (протоколи), які засвідчують відсутність плагіату та відповідність чинним етичним науковим нормам.

3. ПЕРЕДЗАХИСТ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЕКТУ

3.1. Передзахист ТМП відбувається на розширеному засіданні випускової кафедри, до якого у разі необхідності залучаються представники творчої та наукової спільноти. Присутність членів кафедри та усіх запрошених фахівців фіксується в протоколі засідання.

3.2. Умовою для допуску здобувача до передзахисту є повне виконання індивідуального плану здобувача (освітня, творча, наукова, педагогічна складові), що передбачає представлення на розгляд кафедри (як у роздрукованому вигляді, так і у вигляді скан-копій та файлів, розміщених на ГуглДиску):

- ✓ аудіовізуальний твір / проєкт, зафіксований на електронних носіях у форматі відео-, аудіо-, фотозапису;
- ✓ наявність відгуку творчого керівника, що містить оцінку виконання етапів реалізації творчого мистецького проєкту з його особистим підписом;
- ✓ звіт про апробацію мистецької складової ТМП (не менше трьох позицій із відповідним чином зафіксованими підтвердженнями);
- ✓ наявність рецензії від фахівця-практика (Заслуженого діяча мистецтв) на аудіовізуальний твір / проєкт з його особистим підписом;
- ✓ завершений текст наукового обґрунтування ТМП в електронному вигляді;
- ✓ наявність відгуку наукового консультанта, що містить оцінку виконання етапів реалізації творчого мистецького проєкту, з його особистим підписом;
- ✓ перелік публікацій за тематикою НМТ, серед яких не менше двох наукових статей у фахових виданнях, включених до переліку наукових видань України (мистецького спрямування) категорії «Б» або / та в періодичних наукових виданнях інших держав (із повним бібліографічним описом та / чи посиланням);
- ✓ перелік наукових апробацій за тематикою НМТ із зазначенням не менше трьох позицій опублікованих тез доповідей;
- ✓ наявність відгуку науковця (з відповідної або суміжної спеціальності) на дослідницьку складову ТМП з його особистим підписом;
- ✓ звіт з науково-педагогічної практики та наявність методичної розробки спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проєкту в електронному та друкованому вигляді (1 екз.).

3.3. Після отримання усіх документів кафедра призначає експерта (науковця) та рецензента (фахівця-практика) з числа штатних працівників кафедри / ЗВО, визначає день та час передзахисту і оприлюднює цю інформацію на веб-ресурсі кафедри / ЗВО.

3.4. Процедура передзахисту включає:

- ✓ публічне представлення (демонстрація) та обговорення аудіовізуального твору / проєкту із обов'язковою відеодокументацією усього процесу;
- ✓ презентацію та обговорення дослідницької складової ТМП;
- ✓ висловлення рекомендацій щодо вдосконалення ТМП;
- ✓ ухвалення рішення:
 - рекомендувати ТМП до захисту;

- рекомендувати ТМП до захисту за умови врахування висловлених зауважень та повторного передзахисту (за скороченою процедурою);
- рекомендувати суттєве доопрацювання та повторний передзахист ТМП;
- не рекомендувати ТМП до захисту (із зазначенням причин).

3.5. Результати передзахисту оформлюються протоколом засідання кафедри за підписом головуєчого (завідувача кафедри, у разі його відсутності з об'єктивних причин на засіданні головуєчим призначається гарант ОТП або науково-педагогічний працівник кафедри, який має вчене та/або почесне звання) та секретаря.

4. ЗАХИСТ ТВОРЧОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОЕКТУ

4.1. Процедури підготовки, захисту ТМП та присудження ступеня «доктор мистецтва» регламентуються пп 43-55 Положення про асистентуру-стажування та творчу аспірантуру Харківської державної академії культури (введено в дію Наказом № 49 від 10.04.2023).

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення набирає чинності з моменту його ухвали радою факультету та діє до ухвали нової редакції.

5.2. Положення оприлюднюється на веб-ресурсі ЗВО.

5.3. Внесення змін та доповнень здійснюється залежно від оновлення чинного законодавства та ухвалюється рішенням ради факультету у встановленому порядку.